

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ • ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شرق

سه‌شنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۴ • ۲۵ صفر ۱۴۴۷ • ۱۹ آگوست ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۸۵ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۸ • اذان مغرب ۱۹:۰۸ • اذان صبح فردا ۵:۵۷ • طلوع آفتاب ۵:۲۷

مراسم تشییع پیکر مرحوم «استاد محمود فرشچیان» دوشنبه ۲۷ مردادماه ۱۴۰۴ در جوار آرامگاه صائب تبریزی(صائبیه) اصفهان برگزار شد.

عکس: مرمتی‌صالحی، نسیم

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
apararat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

پیکر استاد فرشچیان در خاک وطن آرمید

مردم برای بدرقه آمدند

بزرگداشت در تالار آینه

صبح دیروز همچنین نشست‌بی با حضور وزیر فرهنگ با هنرمندان و پیش‌کسوتان هنر اصفهان در تالار «آینه» هتل عباسی اصفهان برگزار شد. وزیر فرهنگ در این مراسم گفت: استاد فرشچیان، هنرمندی خاص، کم‌نظیر و همراه با پشتکار مثال‌زدنی بود که عمر هنری خود را پیوسته به خلق آثار ماندگار اختصاص داد.

او با اشاره به شروع فعالیت هنری آن مرحوم از کودکی و ادامه آن تا پایان عمر تأکید کرد: آثار ایشان نه‌تنها در ایران، بلکه در هنر جهانی قابل مشاهده و یادگیری است و استاد توانست شعر و هنر را در ترکیبی منحصربه‌فرد به تصویر بکشد. صالحی تصریح کرد: نقش استاد فرشچیان در هویت ایرانی ماندگار است و ایشان، سفیر فرهنگ و هنر ایران‌زمین در جهان بود. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین به اهمیت اصفهان به عنوان «پایتخت هنر ایران» اشاره کرد و گفت: «این شهر گذرگاه اصلی دیپلماسی فرهنگی و هنری کشور است و پرورش هنرمندانی همچون استاد فرشچیان، نشانه ظرفیت تاریخی و فرهنگی این خطه است.»

وزیر فرهنگ به همکاری مسئولان شهر اصفهان برای بازگرداندن پیکر فرشچیان اشاره کرد و گفت: «سفیران فرهنگی و هنری ایران، چه در دوره حیات مادی و چه در عرصه حیات معنوی خود، دل‌بسته خاک ایران هستند و استاد فرشچیان نیز از این قاعده مستثنای نبود».

نشانه‌شناسی

تحلیل دو عکس از دیدار پوتین و ترامپ

پویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار و دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

حضور مخاطب معمولاً با نوعی پیش‌فاهم همراه است و آنچه را می‌بیند و تجربه می‌کند، در آن عکس شریک می‌کند. رسانه‌های رسمی و دولتی همواره ناگزیر از حمایت روسیه و نقد بلاواسطه غرب هستند؛ به‌گونه‌ای که حتی کسی جرئت ندارد اسب پوتین را بابو خطاب کند. این پیش‌فاهم از طریق تصاویر مربوطه باید تأیید و با مخاطب رسانه به اشتراک گذاشته شود. به همین خاطر در کشورمان بیش از همه آن عکسی مورد توجه قرار می‌گیرد که ترامپ انگشت خود را آخته و به سمت پوتین گرفته و گویی در حال ملامت اوست. انگشت ترامپ در وسط شکم پوتین است و این بیانگر مقصربودن است. پوتین که یک جزوه در دست دارد، شبیه دانش‌آموز کسی را توان پاسخ دقیق به آنها نیست.

از سویی دیگر، با آنکه تصاویر زیادی از این دیدار تاریخی ثبت شده، ولی دو عکس خاص توانست بیشترین توجه‌ها را به سمت خود جلب کند. اینجا شاید به نظر برسد که با استفاده از این تصاویر، می‌توان به محتوای مذاکرات این دو رهبر نزدیک شد. تصاویر با سودجست‌ر از نشانه‌های دلالت‌گر خود، قصد تأویل جهان را دارند. مفهوم تصویر یا نشانه تصویری عبارت است از خطوط و علائمی که بر سطحی دوبعدی نقش بسته و می‌توان آن را فرانمود صحنه‌هایی از جهان متعارفی محسوب کرد که به ادراک ما درآمده است. شکی نیست که اولین مواجهه با عکس می‌تواند ادراک ابتدایی مخاطب را شکل دهد. در مراحل بعدی به تحلیل عمیق‌تری حسب موضوع تصویر، لحظه و مکان تحقق روایت و دیگر مسائل حول جهان تصویر فوق ناثل می‌شویم. بحث درباره چیزی است که در خود اثر مشهود نیست و به ساحت دیگری مرتبط می‌شود. مثلاً نوشتار از جنس نظام نشانه‌شناسی نمادین است. حال آنکه تصویر از جنس نظام نشانه‌ای شمایی است.

عکس طبعاً مصداق خود را همواره تعقیب می‌کند و در حال تصدیق آن و همچنین «آجابودگی» است. عکس کنش زنده مخاطب خودش را در حال حضورش طلب می‌کند. هایدگر در سال ۱۹۳۸ و در یک سخنرانی اشاره می‌کند که آنچه دوران مدرن را از دوره‌های دیگر متمایز می‌کند، این است که جهان یکسره تبدیل به تصویر شده است. اگر او اکنون زنده بود، چگونه به این غرق شدگی ما در تصاویر و پیام‌های دیداری و تصویری واکنش نشان می‌داد؟

● منابع در دفتر روزنامه محفوظ است

۱۱۰۰ راننده

شادی مالکی، مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران، گفت: درحال‌حاضر شمار تاکسیرانان زن فعال در شهر به بیش از هزارو صد نفر رسیده است. دهه ۸۰ مدتی تاکسی بانوان فعال بود اما پس از مدتی متوقف شد. اکنون با توجه به تقاضای خانواده‌ها، به‌ویژهٔ برای آداب و ذهاب فرزندان و سرویس مدارس، مجدداً راه‌اندازی می‌شود. او در بخش دیگر از سخنانش به ثبت‌نام هفت هزار نفر در سامانه سرویس مدارس اشاره کرد و در بحث نوسازی گفت: رانندگان می‌توانند بدون ضامن و فقط با آوره ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومانی، برای خرید تاکسی برقی اقدام کنند.

اسکات هریس، زمین‌شناس سیاره‌ای دانشگاه جورجیا، حدود ۲۳ گرم از قطعات شهاب‌سنگ را برای بررسی به دست آورد. با استفاده از ابزارهای علمی مشخص شد این سنگ فضایی قدمتی حدود ۴،۵۶ میلیارد سال دارد؛ به‌این‌رتیب حدود ۲۰ میلیون سال از زمین قدمت بیشتری دارد. پژوهش‌ها اشاره دارند که این شهاب‌سنگ به گروهی از سیارک‌ها در کمربند اصلی سیارک‌ها بین مدار مریخ و مشتری مربوط می‌شود که از شکسته‌شدن یک جرم آسمانی بزرگ‌تر سرچشمه گرفته‌اند. این رخداد فضای همه آنالانتا را تحت تأثیر قرار داد و لرزش زمین خانه‌ها را تکان داد.

طنزخوانی

اینجا ژاپن نیست

آیدین ساراسریع

امروز با سوالات بی‌پاسخ همراه شما هستیم. لطفا پاسخ دهید!

یک آقای پزشکینان دیروز در مراسم افتتاحیه اجلاس رؤسای آموزش و پرورش کدام جمله زیر را گفت؟

(الف) با شعار دادن نمی‌شود مملکت را درست کرد

(ب) با ادعاکردن نمی‌شود جامعه را اصلاح کرد

(ج) با زور نمی‌شود تغییر رفتاری ایجاد کرد

(د) خسته‌ام جعفر. با اینها نمی‌شود وفاق کرد.

دو یک جامعه‌شناس در گفت‌وگو با خبرنگار آنلاین از شیوع پدیده «بی‌آفتی» در مردم خبر داده. بفرمایید برای مقابله با پدیده بی‌آفتی در میان مردم باید چه راهکاری اندیشید؟

(الف) تشکیل ستاد ملی ترسیم آفتی به کمک نرم‌افزار paint (ب) از بین بردن آلودگی هوا برای پیدایش آفت (ج) اهدای وام ۲۰ میلیون تومانی به مردم برای دست‌یافتن به آفت‌های دودرست (د) راهکاری نباید اندیشید. خدا کریم است.

(سه) باز هم سوألی دیگر، باز هم خبرنگار آنلاین که نوشته مهدی تاج به خاطر افشای فساد در پرونده مس رفسنجان باید شهادت داشته باشد و همین امروز استعفا دهد. بر این اساس بفرمایید کدام گزار زیر درست است؟

(الف) دفتر برگزاری خبرنگار آنلاین در زاین مستقر است.

(ب) مدیرمسئول خبرنگار آنلاین به دلیل ناآشنایی با فرهنگ سیاسی کشور باید استعفا دهد (چقدر زینا ورق برگشت).

(ج) تا جان در بدن هست باید خدمت کرد.

(د) ما وی‌ای را آورده‌ایم، هرچند زغالی، هرچند خسته. این نوع برخورد با ما صحیح نیست.

چهار مدیرعامل ایران‌سل: اگر افزایش ۷۰درصدی تعرفه نداشته باشیم، همان‌طور که قطعی برق روزانه داریم، روزی سه ساعت اینترنت قطع می‌شود. با توجه به این خبر، شما به عنوان یک شهروند مطالبه‌گر چه تقاضایی دارید؟

(الف) جدول قطعی اینترنت به صورت روزانه آپدیت شود.

(ب) همان‌طور که بنزین سوپور وارداتی با قیمتی بیشتر عرضه می‌شود، اینترنت سوپور... هیچی ولش کن.

(ج) ده‌های مخصوص ذخیره‌سازی اینترنت در بقالی‌ها عرضه شود.

(د) ژنراتور اینترنت با قیمتی پایین‌تر در دسترس قرار بگیرد تا اینترنت به طبقات بالا برسد.

(بنج) هشدار یک روان‌پزشک: هوش مصنوعی موجی از افراد روان‌پریش را به وجود آورده است. گزاره درست کدام است؟

(الف) درست است. کسی که با هوش مصنوعی آهنگ تیلور سوئیفت را با محسن لرسناتی میکس می‌کند، روان‌پریش است.

(ب) درست نیست. ما با هوش مصنوعی که حرف می‌زنیم همیشه حق را به ما می‌دهد. روان‌پریش تویی که مبیکی مقصر خودت بودی.

(ج) با اینترنتی که قرار است روزی سه ساعت قطع شود، دیگر هوش چه مصنوعی؟

(د) درست نیست قصصیتبص:۴۹۴۲عق (با اعصاب خراب، بی‌جهت روی کیبورد می‌گویی).

پیشنهاد

تجربه‌نگاری یک نهاد مدنی

امروز ۲۸ مرداد یک نشست تجربه‌نگاری درباره یک نهاد مدنی خاصی کودکان قرار است برگزار شود. این نشست که به صورت آنلاین و حضوری برپاست، ساعت ۱۷ آغاز می‌شود. نشست بیست‌وهشتم «خیر و خرد» که مؤسسه «به مهریانی» برگزار می‌کند، به یک تجربه‌نگاری اختصاص دارد؛ تجربه‌نگاری قدیمی‌ترین نهاد حامی حقوق کودکان در ایران. انجمن حمایت از حقوق کودکان.

این نشست با حضور مسعوده مشایخ، سارا بابایی و مرگان احمدیه، از اعضای هیئت‌مدیره این انجمن، برگزار می‌شود.

یادداشت

هویت؛ ستون گمشده

حاکمیت دیجیتال

علی‌میری

کارشناس اقتصاد دیجیتال

تهاجم ترکیبی ۱۲روزه اخیر اثبات کرد که جبهه رویارویی مدرن صرفاً در میدان نبرد فیزیکی تعریف نمی‌شود، بلکه تخریب هدفمند لایه‌های اطلاعاتی و زیرساخت‌های نرم‌افزاری به مراتب مخرب‌تر از حملات کلاسیک است. در چنین صحنه‌ای، «هویت دیجیتال» زیرساخت نامرئی پیوندهنده شهروند، دولت و بخش خصوصی است؛ غیبت آن دولت را در ساعات نخست بحران فلج می‌کند و مشروعیت نهادها را در معرض فرسایش قرار می‌دهد. ازاین‌رو احراز هویت دیگر مسئله‌ای فنی نیست، بلکه به طور مستقیم با اقتدار حاکمیت، کارآمدی حکمرانی و امنیت ملی گره خورده است. نخستین حلقه این زنجیره ناکارآمدی، حکمرانی جزیره‌ای است. مسئولیت‌های پراکنده میان سازمان ثبت احوال، بانک مرکزی، وزارت ارتباطات و نهادهای امنیتی، بدون وجود سازوکار فرابخشی، مجموعه‌ای از سامانه‌های ناهماهنگ را رقم زده است؛ نه چرخه عمر واحدی برای شناسه‌ها تعریف شده، نه درگاه مشترکی برای رسیدگی به شکایات و تخلفات وجود دارد. نتیجه آنکه دولت هنگام اجرای پروژه‌هایی

مانند دولت الکترونیک و شبکه ملی اطلاعات ناگزیر است داده‌های ناهمگون را به صورت دستی تطبیق دهد؛ رویکردی که هر اصلاح ساختاری را به میدان کشمکش سیاسی جدیدی بدل می‌کند. پیامد بلافصل این نابسامانی، گسترش شکاف عدالت اجتماعی است. در فقدان ارتباط مؤثر میان پایگاه‌های داده، اقدامات قهری با محدودیت دسترسی در شرایط بحران، برخورداری از خدمات را نه براساس نیاز و صلاحیت، بلکه بر پایه فاصله جغرافیایی یا تصادف اطلاعاتی تعیین می‌کند. به‌این‌صورت عدالت اجتماعی از مسیر سیاست‌گذاری نظام‌مند خارج و به عرصه بخت و اقبال بدل می‌شود. هم‌زمان، رقابت‌پذیری اقتصاد دیجیتال بی‌آنکه دشمن نیازز به اقدام مستقیم داشته باشد، هدف قرار می‌گیرد. فقدان چارچوب سطوح اطمینان سبب می‌شود خدمات کم‌ریسک ناچار به طی همان تشریفات پیچیده بانکی شوند و سرویس‌های پرریسک با حداقل کنترل‌ر عرضه شوند. چنین سردرگمی استانداردز هزینه ورود نوآوران را بالا می‌برد، سرمایه‌گذاری خارجی را دلسرد و جایگاه ایران را در زنجیره صادرات خدمات دیجیتال تضعیف می‌کند؛ آن‌هم دقیقاً هنگامی که بازار منطقه‌ای تشنه راه‌حل‌های امن و مقیاس‌پذیر است.

در حوزه سلامت عمومی نیز آثار نبود هویت یکپارچه به‌روشنی نمایان است. همگبری کرونا نشان داد نسخه‌نویسی الکترونیک بدون پشتوانه احراز مطمئن، راه را برای جعل اسناد پزشکی و تحمیل هزینه اضافی به بیمه‌ها می‌گشاید؛ درعین‌حال فرایندهای پیچیده ثبت‌نام دیجیتال برای سالمندان و روستاییان، خلأ عدالت درمانی را تعمیق می‌کند. ناکامی امروز در عرصه سلامت، فردا به بحران فراگیر بدل خواهد شد؛ زیرا شهروندان در حساس‌ترین لحظه حیات خود احساس بی‌پناهی می‌کنند. بُعد غیرقابل چشم‌پوشی دیگر، امنیت ملی و دفاع سایبری است. در عصر حملات قیبتیک، سمکارت‌رایی و نفوذ به شبکه‌های صنعتی، نبود احراز چندعاملی پیوسته می‌تواند سامانه فرماندهی یا تأسیسات راهبردی را به دست مهاجم بسیار. همچنین حساب‌های کاربری کارکنانی که پس از خاتمه خدمت همچنان فعال می‌مانند، روزنه‌ای برای عملیات خرابکارانه فراهم می‌کند و گاه خسارتی سنگین‌تر از یک حمله فیزیکی متعارف بر جای می‌گذارد. در انتهای این زنجیره، خلأ حقوق داده قرار دارد. طرح‌های هوشنی موجود تضمینی برای «حق اطلاع، تصحیح یا فراموشی داده» ارائه نمی‌کنند؛ فقدانِ که مسیر شکایت‌های جمعی و مداخلات قضائی را هموار می‌کند و سرمایه اجتماعی دولت را می‌فرساید. شهروندی که مالکیت داده خویش را از دست‌رفته می‌بیند، دیر یا زود به سرویس‌های موازی یا پلتفرم‌های زیرزمینی مهاجرت خواهد کرد و سرمایه‌گذاری‌های کلان حاکمیت در سامانه‌های فضا بی‌ثمر خواهد شد. همه این حلقه‌های به‌ظاهر مستقل بر یک محور می‌چرخند؛ نبود زیرساخت هویت یکپارچه با مرجع تنظیم‌گر مستقل. تا چنین نهادی با اختیار تدوین استانداردها، ارزیابی انطباق و حل تعارض منافع شکل نگیرد، شکاف میان حاکمیت، صنعت و جامعه مدنی پر نخواهد شد و مسیر امنیت خدمت‌رسانی و حقوق شهروندی همچنان مه‌آلود باقی می‌ماند. به بیان دیگر، بدون استقرار هویت دیجیتال یکپارچه، هر بحران آینده نه‌تنها چرخ خدمات دیجیتال، بلکه ستون مشروعیت حکمرانی را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد.